

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 11Co/33/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312217669
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Vargová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4312217669.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dariny Vargovej a členiek senátu JUDr. Marty Molnárovej a JUDr. Dany Kálnayovej, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingova 4, Bratislava, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa zo dňa 25. 11. 2013 proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 11. júla 2013 č. k. 9C/30/2013-44, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e** .
Odporcovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal od odporcu zaplatenia majetkovej škody v sume 125,- eur a nemajetkovej ujmy v sume 324,54 eur z dôvodu, že Okresný súd Levice ako exekučný súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie rozhodnutím o zamietnutí tejto žiadosti po uplynutí zákonom stanovenej lehoty a s omeškaním viac ako 176 dní. Navrhovateľ tvrdil, že z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu mu vznikla majetková škoda v sume 125,- eur, čo predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov vo veci správy a vymáhania pohľadávky a taktiež mu vznikla i nemajetková ujma, ktorú vyčíslil na sumu 324,54 eur, čo odôvodnil tým, že došlo k porušeniu jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a uvedenú sumu považuje za spravodlivú satisfakciu.

Po právnej stránke súd svoje rozhodnutie odôvodnil citáciou ust. § 4 ods. 1, písm. a/, bod 1, § 5 ods. 1, 3, § 9 ods. 1, 2, § 16 ods. 1, 2, 3, § 17 ods. 1, 2, 3, § 19 ods. 1, 3 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ust. § 41 ods. 1, 2, písm. c/, d/, i/, § 44 ods. 1, 2 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

Súd prvého stupňa uviedol, že z exekučného spisu vedeného na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 9Er/446/2010 zistil, že žiadosť súdneho exekútora bola doručená súdu dňa 16. 07. 2010, pričom súd súdneho exekútora vyzýval na zaslanie zmluvy o úvere a uznesením zo dňa 06. 10. 2010 č. k. 9Er/446/2010-14 zamietol jeho žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Na základe odvolania podaného oprávneným, teda navrhovateľom v predmetnej exekučnej veci, rozhodoval i odvolací súd, t. j. Krajský súd v Nitre, ktorý uznesením zo dňa 31. 01. 2011 č. k. 25CoE/8/2011-33 zastavil odvolacie konanie z dôvodu späťvzatia odvolania.

Podaný návrh navrhovateľa súd prvého stupňa nepovažoval za premlčaný, pretože žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia bola exekučnému súdu doručená v apríli 2010 a navrhovateľ si u

odporcu uplatnil predbežné prerokovanie na náhradu škody v apríli 2012. Návrhom zo dňa 21. 09. 2012 sa potom navrhovateľ domáhal náhrady škody z titulu nesprávneho úradného postupu s poukazom na ust. § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a to z dôvodu, že k zamietnutiu žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia nedošlo v zákonom stanovenej 15-dňovej lehote. Bolo vecou navrhovateľa, aby preukázal, či nedodržanie lehoty na vydanie poverenia mu spôsobilo škodu a nemajetkovú ujmu, ktorých sa domáhal a či sa vôbec na daný prípad vzťahuje zákonná lehota podľa § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov. Zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov koncipovaná ako zodpovednosť objektívna, čo znamená, že zo strany oprávneného subjektu (poškodeného) nie je potrebné preukázať zavinenie vo forme úmyslu, resp. nedbanlivosti, ale stačí preukázať, že škoda (ak vznikla) je výsledkom činnosti príslušného orgánu štátu (zodpovednosť za výsledok). Vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou je vzťahom príčiny a následku, ktorý musí byť priamy, bezprostredný, neprerušovaný a nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Nesprávny úradný postup teda môže mať za následok vznik zodpovednosti podľa vyššie citovaného zákona len vo vzťahu k takému zmenšeniu majetku navrhovateľa, ktoré bolo priamo a nesprostredkované spôsobené práve (iba) týmto postupom, ktorý by bol z hľadiska zmenšenia majetku navrhovateľa rozhodujúcim, t. j. ak by nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, jeho majetok by sa nezmenšil. Navrhovateľ uvádzal, že na preukázanie škody, ktorej sa domáhal, požiadal i o vypracovanie znaleckého posudku, pričom návrh na doplnenie dokazovania znaleckým posudkom súd vyhodnotil ako nevhodný a zamietol ho. Tvrdená majetková škoda navrhovateľa nebola nijako preukázaná, čo znamená, že navrhovateľ žiadnym spôsobom nepreukázal zníženie svojho majetku. Určenie výšky škody v návrhu nie je dôkazom o vzniknutej škode a súd ani nevidel dôvod, aby sa výškou škody zaoberal, nakoľko mal za to, že k vzniku škody ani nedošlo a taktiež nedošlo ani k vzniku nemajetkovej škody.

Z pripojeného exekučného spisu je zrejmé, že navrhovateľ predložil ako exekučný titul v exekučnom konaní rozhodcovský rozsudok. Súd neskúmal, či v exekučnom konaní prišlo k prietahu v konaní, ale zisťoval iba to, či bola dodržaná zákonom stanovená lehota, prípadne z akého dôvodu dodržaná nebola a či sa vôbec táto lehota vzťahuje i na vyporiadanie sa súdu so žiadosťou súdneho exekútora, či je to dôvod na náhradu škody, resp. či vôbec nejaká škoda vznikla. Bol toho názoru, že lehota uvádzaná v súvislosti s rozhodnutím súdu, ktorým je vydanie poverenia, sa nevzťahuje na rozhodnutie súdu, ktorým je zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia. V rámci exekučného konania má súd právo preskúmať i bez návrhu účastníka, teda ex officio, materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, prípadne i nekalú povahu rozhodcovskej doložky. Ustanovenie § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov určuje súdu lehotu na vydanie poverenia pre súdneho exekútora, ale v prípade, ak je súd toho názoru, že nie je zákonný dôvod na vydanie poverenia a žiadosť súdneho exekútora je potrebné zamietnuť, na takéto jeho rozhodnutie neexistuje žiadna zákonná lehota. Súd prvého stupňa zároveň uviedol, že vznik škody alebo nemajetkovej ujmy nezávisí automaticky len od zistenia nedodržania zákonnej lehoty, ale aj od okolností, ktoré konštatuje v odôvodnení svojho rozsudku a na základe ktorých nevidel dôvod pre finančnú satisfakciu vo forme majetkovej ujmy.

Bol toho názoru, že zodpovednosť za škodu z nesprávneho úradného postupu nezakladajú vady konania ako je zhromažďovanie podkladov, hodnotenie zistených skutočností a ich právne posúdenie, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie. I v prípade ak sa právny názor súdu ukáže ako nesprávny, nejde o nesprávny úradný postup, ale za splnenia ďalších zákonom stanovených podmienok môže ísť o nezákonné rozhodnutie, za ktoré by štát niesol zodpovednosť len v prípade, že bolo zrušené alebo zmenené. Rovnako vykonanie dokazovania, ktoré považuje účastník konania za nadbytočné alebo za protizákonné, nepredstavuje nesprávny úradný postup.

V závere odôvodnenia svojho rozsudku súd prvého stupňa konštatoval, že otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, je kompetentný preskúmať len Ústavný súd SR s ohľadom na konkrétne okolnosti každého prípadu. V konaní o náhrade škody podľa zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov všeobecný súd nie je kompetentný preskúmať iné súdne

konanie. Opačný výklad by znamenal, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prieťahov.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov súd prvého stupňa návrh navrhovateľa zamietol ako nedôvodný a o trovách konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 OSP tak, že úspešnému odporcovi nepriznal náhradu trov konania, nakoľko mu žiadne nevznikli a ani si žiadne neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ v zákonom stanovenej lehote odvolanie, v ktorom uviedol, že ako účastníkovi konania mu bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne právne vec posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu, nedostatočne zistil skutkový stav a zároveň súdu prvého stupňa vytkol neúplne zistený skutkový stav veci, pretože súd nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, a tiež bol toho názoru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. K dôvodom odvolania bližšie uviedol, že zásadne namieta skutočnosť, že súd rozhodol v merite veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je podľa názoru odporcu možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenie zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávosti súdneho rozhodnutia a takéto rozhodnutie musí byť zrušené. Súd bol jednoznačne pri svojom rozhodovaní viazaný ust. § 9 ods. 1 vyššie citovaného zákona v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z. Súd svojim rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné.

Ďalej navrhovateľ v podanom odvolaní tvrdil, že súd vytvára konštrukciu, podľa ktorej je nárok navrhovateľa na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy anulovaný značnou nedôveryhodnosťou údajov. Súd však nemohol založiť odôvodnenie o zániku nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom na nedôveryhodnosti údajov. Navrhovateľ nemal k dispozícii súdny spis exekučného súdu, a tak mohol niektoré skutočnosti len usudzovať, a to podľa sekundárnych prejavov, ktoré mal v realite. Preto aj ako dôkaz označil exekučný spis a žiadal, aby boli použité v ňom obsiahnuté listiny. Samotná nedôveryhodnosť údajov nemohla nič zmeniť na fakte, že zo strany štátneho orgánu došlo k nesprávnemu úradnému postupu, a to preto, že rozhodnutie nebolo vydané v zákonom stanovenej lehote.

Navrhovateľ zároveň namietal, že súd prvého stupňa vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Mal za to, že právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý bol z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného.

V ďalšej časti svojho odvolania navrhovateľ vytýkal, že súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd mal podľa neho aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda boli neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nebolo možné založiť meritórne rozhodnutie. Navyše, súd svojimi úvahami úplne negoval doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá bola základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú „mimosúdne“ faktory. Tento súd tiež uviedol, že „dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote“.

Navrhovateľ uviedol, že nechápe, aký vplyv na výsledok konania má skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpor exekučného titulu so zákonom. Podľa názoru navrhovateľa ide o prejav nesústredenej činnosti súdu, kedy súd vyhodnocoval i také skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli.

S poukazom na uvedenú argumentáciu a vytknuté procesné chyby navrhovateľ žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (ust. § 10 ods. 1 OSP), viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania navrhovateľa, ako i súdom prvého stupňa zisteným skutkovým stavom (ust. § 212 ods. 1, § 213 ods. 1 OSP bez výnimiek uvedených v ust. § 213 ods. 2 až 7 OSP) a po zistení, že odvolanie navrhovateľa bolo podané v zákonom stanovenej lehote a spĺňa zákonom stanovené náležitosti (ust. § 201 ods. 1, § 204 ods. 1, § 205 a nasl. OSP), vec prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania a rozsudok verejne vyhlásil (ust. § 214 ods. 2 OSP pri dodržaní ust. § 156 ods. 3 OSP). Po preskúmaní odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa, ako i konania, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a po prejednaní veci dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie navrhovateľa proti rozsudku zo dňa 11. 07. 2013 nie je dôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa ust. § 219 ods. 1, 2 OSP potvrdil, nakoľko súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a vec i správne právne posúdil. Odvolací súd takto rozhodol pomerom hlasov 3 : 0, a to s poukazom na ust. § 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Podľa § 212 ods. 1 OSP odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Podľa § 219 ods. 1, 2 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 OSP vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ktoré ale nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a z takto zisteného skutkového stavu vyvodil i správny právny záver a svoje rozhodnutie vo veci samej náležite a správne odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia vo veci samej, a preto s poukazom na ust. § 219 ods. 2 OSP sa v odôvodnení tohto rozhodnutia obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia bez toho, aby odvolací súd tieto dôvody opakoval.

Na zdôraznenie správnosti odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa odvolací súd uvádza, že navrhovateľ sa v predmetnom konaní domáhal náhrady majetkovej škody v sume 125,- eur a nemajetkovej ujmy v sume 324,54 eur z dôvodu ním tvrdeného nesprávneho úradného postupu exekučného súdu v exekučnej veci vedenej na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 9Er/446/2010. Nemajetková ujma 324,54 eur podľa tvrdenia navrhovateľa má svoj základ v požiadavke na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu, pričom navrhovateľ tvrdil, že výpočet tejto sumy uskutočnil

aliquotným pomerom 55,- eur za každý mesiac omeškania v nečinnosti exekučného súdu s prihliadnutím na doktrínu Ústavného súdu SR, teda 660,- eur za rok : 12 mesiacov v roku = 55,- eur za mesiac. Navrhovateľ v podanom návrhu tvrdil, že neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať tak, že k vydaniu rozhodnutia o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pristúpi až po veľmi dlhej dobe a rovnako neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prieťahmi. Odvolací súd k tomu uvádza, že v čase začatia exekučného konania, t. j. 26. 05. 2010 (kedy bol u súdneho exekútora spísaný návrh na vykonanie exekúcie), bolo ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku formulované tak, že lehota 15 na udelenie poverenia pre súdneho exekútora platila v prípade, ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. V prípade, ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Odvolací súd je toho názoru, že lehota, ktorá bola stanovená na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie sa netýkala zamietnutia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia, čo znamená, že v prípade, ak exekučný súd zamietol žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na jeho rozhodnutie nebola stanovená lehota 15 dní. Odhliadnuc od tejto skutočnosti odvolací súd zdôrazňuje, že z exekučného spisu Okresného súdu Levice vedenom pod sp. zn. 9Er/446/2010 je nepochybné, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia bola doručená súdu dňa 16. 07. 2010, exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok vydaný Stálym rozhodcovským súdom zriadeným zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s. dňa 16. 10. 2009 v konaní pod sp. zn. SR 15923/09 a exekučný súd ako súd prvého stupňa uznesením zo dňa 06. 10. 2010 č. k. 9Er/446/2010-14 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Navrhovateľ ako oprávnený v exekučnom konaní podal odvolanie proti uzneseniu zo dňa 06. 10. 2010, ktoré však následne v podaní zo dňa 19. 01. 2011 vzal späť a odvolací súd, t. j. Krajský súd v Nitre rozhodol tak, že uznesením zo dňa 31. 01. 2011 č. k. 25CoE/8/2011-33 odvolacie konanie zastavil. Uznesenie exekučného súdu zo dňa 06. 10. 2010, ktorým bola zamietnutá žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia, tak nadobudlo právoplatnosť dňa 26. 10. 2010. Následne ďalším uznesením zo dňa 20. 01. 2012 č. k. 9Er/446/2010-42, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 15. 02. 2012, exekučný súd zastavil exekučné konanie v predmetnej veci. Zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a následné zastavenie exekúcie z dôvodov, ktoré sú uvedené v odôvodnení týchto uznesení, nemožno automaticky považovať za nesprávny úradný postup, ako to tvrdí navrhovateľ, ktorý v tomto smere nepredložil súdu žiadne dôkazy preukazujúce, že by sa o takýto (nesprávny) postup súdu malo jednať a na základe čoho. Zo zamietnutia žiadosti súdneho exekútora a následného zastavenia exekučného konania taktiež ešte nemožno vyvodit' ani vznik škody na strane navrhovateľa v tom zmysle, ako ju má na zreteli ust. § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Odvolací súd je toho názoru, že navrhovateľ žiadnym spôsobom nepreukázal tvrdený nelegálny a nesprávny úradný postup súdu v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 9Er/446/2010, ktorý je nevyhnutným predpokladom vzniku nároku na majetkovú škodu, ktorú si navrhovateľ uplatnil v sume 125,- eur. Pre priznanie náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je nevyhnutné súčasné splnenie troch podmienok (nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody) a v prípade, ak chýba čo len jedna z týchto podmienok, náhradu škody nie je možné priznať, pričom dôkazné bremeno spočíva na poškodenom, teda na navrhovateľovi.

K navrhovateľom uplatnenej nemajetkovej ujmy v sume 324,54 eur odvolací súd na doplnenie dôvodov uvedených v rozsudku súdu prvého stupňa uvádza, že ust. § 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je (okrem písm. b/) formulované tak, že výška nemajetkovej ujmy v peniazoch sa určuje s prihliadnutím najmä na doterajší život poškodeného a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a v spoločenskom uplatnení, z čoho je teda zrejmé, že tieto okolnosti sa týkajú fyzickej osoby. Nemajetkovú ujmu v peniazoch však za určitých okolností možno priznať i právnickej osobe, a to s poukazom na závažnosť vzniknutej ujmy a so zreteľom na konkrétne okolnosti, za ktorých k nej došlo. V dôsledku zamietnutia žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie a následného zastavenia exekučného konania ešte automaticky nevzniká nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Navrhovateľ návrh na náhradu nemajetkovej ujmy odôvodňoval vnútornými zásahmi do spoločnosti, ovplyvňovaním podnikateľského prostredia a rozhodovania, porušením jeho práv, stratou legitímnych očakávaní, že nastane stav predpokladaný zákonom, stratou dôvery v právo a spravodlivé riešenie veci a pod.

Odvolačný súd v predmetnej veci opätovne poukazuje na tú skutočnosť, že žiadosť súdneho exekútora v exekučnej veci vedenej na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 9Er/446/2010 bola doručená exekučnému súdu dňa 16. 07. 2010 a následne exekučný súd v podaní zo dňa 13. 09. 2010 vyzval oprávneného prostredníctvom jeho právneho zástupcu, aby predložil fotokópiu zmenky, ktorá bola podkladom pre vydanie exekučného titulu ako i dohodu o vyplnení zmenky uzavretú medzi oprávneným a povinným. Oprávnený v predmetnej exekučnej veci podal sťažnosť a podnet na preskúmanie zákonnosti postupu súdu - prieťahy v konaní zo dňa 30. 08. 2010 a žiadané listiny súdu nepredložil. Po oboznámení sa s obsahom predloženého exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku zo dňa 16. 10. 2009, exekučný súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol uznesením zo dňa 06. 10. 2010, teda podľa názoru odvolacieho súdu v primeranej lehote. Opätovne je však potrebné zdôrazniť konštatovanie súdu prvého stupňa, že na rozhodnutie súdu o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nebola zákonom stanovená žiadna lehota, čo nepochybne vyplýva z ust. § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov. V predmetnej exekučnej veci neboli konštatované prieťahy v konaní a nejedná sa ani o dlhotrvajúcu neistotu navrhovateľa, ktorá by mu prípadne mohla spôsobiť značné ťažkosti a ovplyvniť jeho podnikateľské aktivity (naďalej poskytuje úvery), pričom neboli preukázané ani vnútorné zásahy do spoločnosti, na ktoré navrhovateľ poukazoval. Navyše je potrebné uviesť, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je zmiernenie nemajetkovej ujmy (ktorú ale navrhovateľ nepreukázal), nie prípadná náhrada škody (II. ÚS 58/02, III. ÚS 111/02).

V neposlednom rade odvolací súd poukazuje na samotný exekučný titul, na základe ktorého exekučný súd dňa 06. 10. 2010 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Týmto exekučným titulom je rozsudok rozhodcovského súdu zo dňa 16. 10. 2009, ktorý vydal Stály rozhodcovský súd zriadený Slovenskou rozhodcovskou a.s. v konaní pod sp. zn. SR 15923/09 a vydaniu ktorého predchádzalo uzavretie zmluvy o úvere medzi spoločnosťou navrhovateľa ako veriteľom a X. V. ako dlžníkom. Rozhodcovský súd vyvodil svoju právomoc na vydanie rozsudku z rozhodcovskej doložky zakotvanej vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere. Z konštantnej judikatúry Najvyššieho súdu SR vyplýva, že pokiaľ v určitej veci nedošlo k uzavretiu (platnej) rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok (R 46/2012), ktorý by bol právne relevantným exekučným titulom.

Vyššie uvedené považoval odvolací súd potrebné uviesť na doplnenie správnosti dôvodov odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa.

Pri posudzovaní danej veci sa odvolací súd, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, ďalej zaoberal len námietkami navrhovateľa uvedenými v podanom odvolaní, a to najmä navrhovateľom namietanou vadou konania, spočívajúcou v odňatí možnosti konať pred súdom.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odnímajú tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. Vzhľadom na to, že žiadny právny predpis nešpecifikuje pojem „odňatie možnosti konať pred súdom“, vo všeobecnosti ním treba rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov. Postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom zakladá porušenie práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (porovnaj napr. III. ÚS 156/06, III. ÚS 331/04, II. ÚS 174/04).

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach a záväzkoch.

Podľa ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, zmyslom a účelom základného práva na súdnu a inú ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (aj čl. 6 ods. 1 vyššie citovaného Dohovoru) je zaručiť každému reálny prístup k súdu. Tomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu vo veci konať a rozhodnúť (napr. I. ÚS 62/97, II. ÚS 26/96). K porušeniu základného práva na súdnu ochranu by došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ak by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej alebo právnickej osoby (napr. I. ÚS 35/98).

Konaním súdu sa rozumie jeho procesný postup. Konanie súdu v súlade so zákonom musí vykazovať určitú kvalitu a v materiálnom ponímaní zabezpečovať tak právo na súdnu ochranu. Súdne rozhodnutie, ktorým sa završuje poskytovanie súdnej ochrany, musí byť logickým a právnym vyústením doterajšieho priebehu a výsledkov konania, pri jeho vydaní musia byť zachované formálne a obsahové náležitosti s dôrazom na prvky zrozumiteľnosti, určitosti, jasnosti a súladu jeho skutkových i právnych dôvodov vo vzťahu k výroku. Procesný postup súdu pri konštituovaní i vecnej zmene rozhodnutia, ktorý nenachádza oporu v zákone, je preto treba považovať za závažnú vadu nenaplnujúcu materiálnu stránku práva na súdnu ochranu, práva na spravodlivý proces, ktorá v konečnom dôsledku objektívne bráni riadnemu (účinnému a efektívnemu) uplatneniu dôležitých procesných práv účastníkov konania slúžiacich na ochranu ich práv a oprávnených záujmov v občianskom súdnom konaní. Nemožno opomenúť, že procesný úkon účastníka súdneho konania, ktorý má podstatný vplyv na ďalšie súdne konanie je možno považovať za súčasť základného práva na súdnu ochranu. Ak je účastník konania z uplatnenia tohto procesného úkonu vylúčený alebo v značnej miere obmedzený (pri jeho uplatnení) v dôsledku nesprávneho postupu súdu, dochádza k stavu, kedy sa mu postupom súdu porušuje ústavné právo na súdnu ochranu a spravodlivý proces.

Navrhovateľ žiadnym spôsobom nešpecifikoval postup súdu, ktorým mu mala byť odňatá možnosť konať pred súdom a odvolací súd po preskúmaní rozsudku súdu prvého stupňa a konania, ktoré mu predchádzalo, žiadny takýto dôvod nezistil, v dôsledku čoho potom v tejto časti považoval odvolanie navrhovateľa za nedôvodné. Ani nevykonanie dôkazov podľa návrhov alebo predstáv navrhovateľa nie je postupom, ktorým by mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože rozhodnutie o tom, ktorý dôkaz súd vykoná, patrí výlučne súdu, a nie účastníkovi konania (§ 120 ods. 1 OSP).

K aplikácii ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku správne citoval i toto ustanovenie v znení účinnom v čase začatia exekučného konania a podania žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na súd, pričom toto ustanovenie bolo rovnaké aj v čase začatia tohto konania, a preto je táto námietka navrhovateľa nedôvodná a princíp priamej retroaktivity nebol aplikovaný. K argumentu o vyvrátení nároku navrhovateľa konštrukciou súdu o nedôveryhodnosti údajov navrhovateľa, uvedeným v návrhu, odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa zamietnutie návrhu navrhovateľa neodôvodnil nedôveryhodnosťou údajov navrhovateľa, ale tým, že po vykonaní dokazovania oboznámením sa s exekučným spisom Okresného súdu Levice vedeným pod sp. zn. 9Er/446/2010 zistil, že tvrdenie navrhovateľa o nečinnosti exekučného súdu v trvaní viac ako 176 dní sa nezakladá na pravde a k takejto tvrdenej nečinnosti nedošlo. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa dodáva, že návrh na vykonanie exekúcie bol u súdneho exekútora spísaný dňa 26. 05. 2010 a žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia bola súdu prvého stupňa doručená až dňa 16. 07. 2010, pričom exekučný súd o nej rozhodol uznesením dňa 06. 10. 2010, ktoré bolo súdnemu exekútorovi doručené dňa 14. 10. 2010, z čoho potom vyplýva, že exekučný súd nekonal so zbytočnými prietahmi a po veľmi dlhej dobe (vyzýval na predloženie osvedčenej fotokópie zmenky a dohody o vyplnení zmenky) a nemohol byť a ani nebol nečinný 176 dní, ako to tvrdil navrhovateľ v podanom návrhu.

Pokiaľ navrhovateľ namietal nedostatočne zistený skutkový stav, toto svoje tvrdenie žiadnym spôsobom nešpecifikoval a neuviedol, v čom by malo spočívať nedostatočné zistenie skutkového stavu. Odvolací súd k tomu uvádza, že súd prvého stupňa v tomto smere postupoval správne, nakoľko pokiaľ v konaní nemal preukázanú existenciu škody na strane navrhovateľa, bolo nadbytočné a nehospodárne vykonávať dokazovanie na preukazovanie výšky navrhovateľom tvrdenej škody.

V ďalšej časti odvolania navrhovateľ vytýkal súdu prvého stupňa, že nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom konania nevznikol stav právnej neistoty. Takáto argumentácia súdu sa však v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku nenachádza a taktiež súd ani nepolemizoval o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Z predloženého exekučného spisu Okresného súdu Levice vedeného pod sp. zn. 9Er/446/2010 vyplýva, že exekučný súd nekonal so zbytočnými prieťahmi a po veľmi dlhej dobe a nemohol byť a ani nebol nečinný 176 dní, ako to tvrdil právny zástupca navrhovateľa v podanom návrhu, nakoľko vykonával úkony (vyzýval na predloženie listín) smerujúce k tomu, aby mohol o podanej žiadosti súdneho exekútora v súlade so zákonom rozhodnúť. Exekučný súd v prípade, ak je ako exekučný titul predložený rozhodcovský rozsudok, je oprávnený a povinný zároveň preskúmať i podklady, ktoré vydaniu rozhodcovského rozsudku predchádzali a tak tomu bolo i v tomto prípade. Zároveň je potrebné uviesť, že vo vyššie označenom exekučnom spise sa nachádza jedno podanie navrhovateľa zo dňa 30. 08. 2010 označené ako „sťažnosť a podnet na preskúmanie zákonnosti postupu súdu - prieťahy v konaní“ a nezodpovedá potom skutočnosti tvrdenie navrhovateľa v podanom návrhu na náhradu škody a nemajetkovej ujmy, že za účelom posunu v exekučnom podaní urobil sedem podaní. Navyiac nie je zrejmé, akého konania by sa mohli týkať navrhovateľom označené podania, nakoľko štyri podania mali byť urobené v čase pred začatím exekučného konania (t. j. do 26. 05. 2010) vedeného na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 9Er/446/2010 a ďalšie navrhovateľom označené podania zo dňa 23. 11. 2010 a 25. 05. 2011 sa v exekučnom spise nenachádzajú a navrhovateľ ani nepreukázal ich doručenie súdu.

Záverom svojho rozhodnutia odvolací súd uvádza, že exekučný súd neporušil žiadnu zákonom stanovenú lehotu a o žiadosti súdneho exekútora rozhodol v primeranej lehote, čo znamená, že nemohlo dôjsť z jeho strany ani k posunutiu trvania právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Keďže exekučný súd pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nepochybil a jeho konaním nedošlo k navrhovateľom tvrdenému nesprávnemu úradnému postupu, od ktorého žalobca odvíja svoj nárok, v dôsledku čoho nebolo potrebné v konaní už ani vykonávať ďalšie dôkazy za účelom preukázania materiálnej škody žalobcu. Exekučným titulom v danej veci bol nulitný akt, z právneho hľadiska neexistujúci a nezaväzujúci a zamietnutím žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe takéhoto exekučného titulu žalobcovi žiadna škoda ani nemohla vzniknúť. Súd v danej veci správne aplikoval platné právo a rozhodol v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, v súlade s právom na spravodlivý súdny proces a v súlade s právom na prerokovanie veci v primeranom čase.

Z uvedených dôvodov napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa odvolací súd podľa ust. § 219 ods. 1, 2 OSP ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1 a ust. § 142 ods. 1 OSP tak, že úspešnému odporcovi v odvolacom konaní náhradu trov tohto konania nepriznal, pretože si žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnil a ani mu žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.